

157 litres de sang

Legit, fa pocs dies, al diari *Die Welt*, encapçalant una informació detallada: “Sexe, poder, assassinats, i amén: arriben els Borja”. I a continuació, com a entradeta: “Una història brutal: crim, incest i avidesa de poder.” I ja es poden imaginar la continuació. La causa d’aquest interès renovat per la família Borja era la presentació d’una nova producció, destinada a la televisió alemanya però que, segons que diuen, sembla que es difondrà a més de quaranta països. La sèrie, no cal dir-ho, s’alimenta dels tòpics més gastats (i, per desgràcia, més coneguts i més universals) de la bàrbara llegenda borgiana. Ja ho diu el títol: sexe, poder i sang. I amén, que per això eren cardenals i papes. Diu que és una superproducció mai no vista, amb dotze quilòmetres de roba per a 340 vestits, 4.000 ciris... i 157 litres de sang. Molta sang, vol dir molta sang. Diu també que és molt rigorosa, molt cara, amb reconstruccions de carrers, i fins i tot de la Capella Sixtina. I amb tot això, i amb actors i director coneguts, la cosa important és la sang: 157 litres. Sexe, crims, ambició, i un papa espanyol que només era un arribista, un *parvenu* pervers i criminal. Amén. En fi, que no hem avançat gens des d’aquell dia del 1501, quan Johannes Burchard, mestre de cerimònies d’Alexandre VI, transcrivía en el seu cèlebre diari una suposada carta al noble Silvio Savelli, plena de les més feroços acusacions contra el pontífex. La carta degué ser escrita per algun membre de la poderosa família Colonna, víctima recent de les confiscacions papals. En el llatí elegant de la missiva, el papa apareix com l’Anticrist, seguidor de Mahoma, jueu sense convertir, encarnació del dimoni i de tots els pecats, i els palaus apostòlics són escenari d’assassinats, violacions, incestos, orgies i tractes infames amb jovenets i amb donzelles. I Cèsar és l’amo absolut, diu la carta: “Per ordre seua les persones són assassinades, ferides, llançades al Tíber, enverinades, arruïnades. Aquesta gent té set de sang humana.” I set de poder, de domini, de passar tot el país a sang i a foc, de repartir als fills i néts incestuosos del papa les senyories

Joan Francesc Mira

confiscades als barons, afegeix l’autor anònim. Aquesta era la qüestió: els barons romans, amenaçats pel poder creixent de la família papal, reaccionen violentament amb l’arma del pamflet, i d’ací ha vingut tot.

En definitiva, or i poder, verins i sang, luxúria i orgies, bruixeria i poders infernals, són la recepta habitual de les llegendes més negres. Res de nou: també Alexandre VI va vendre l’ànima a Lluçifer amb pacte clàssic, i quan va morir molts romans *van veure* com els dimonis voladors se l’emportaven a l’infern des de la basílica de Sant Pere. Comprenc que les llegendes negres són difícils de reduir a l’habitual grisor humana. Comprenc que quan una llegenda bèstia i maligna té com a actors papes i fills de papes, la temptació és encara més grossa. Comprenc que amb això es puga fer mala informació i pitjor literatura. Però ací s’acaba la meua comprensió. Allò que em costa d’entendre és que a hores d’ara hom continue presentant com a veritat històrica les més banals i barroeres mentides. Fa anys, vaig llegir les primeres cinquanta pàgines d’un esguerro firmat pel famós Mario Puzo, i no vaig poder continuar: era massa grotescament ignorant, massa ridículament fals, massa de tot. L’autor no sabia què era un papa, què era un bisbe, un cardenal, un conclave, un palau romà, un Orsini, no sabia absolutament res. I fa pocs mesos, a la revista dominical del diari *El País*, comentant la novel·la, Alexandre VI hi apareixia associat a Hitler, Stalin, Àtila i Neró. El més pervers de tots els pontífexs, que realitzà “verdaderos alardes de desenfreno”, pare de Lucrècia, “una de las mujeres más pervertidas del Renacimiento” (pobra Lucrècia, després de tants anys!). Diu que “consiguí convertir el Vaticano en un grandioso burdel”. Després vingué una pel·lícula espanyola igualment ignorant, bèstia i banal, i ara mateix una producció nord-americana que supera tota infàmia, ignorància i barbàrie anterior, supose que amb molt d’èxit. Des d’una ràdio de Montevideo em van telefonar, per a saber si tanta bestiesa era certa! Només faltava aquesta nova sèrie dels alemanys: amb 157 litres de sang.

“Comprend que les llegendes negres són difícils de reduir a l’habitual grisor humana. Comprend que quan una llegenda bèstia i maligna té com a actors papes i fills de papes, la temptació és encara més grossa. Comprend que amb això es puga fer mala informació i pitjor literatura. Però ací s’acaba la meua comprensió”